

“SKILL HAND, CREATIVE MIND”

कार्यक्रम संचालन कार्यविधि

२०७७

पालुडटार नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, शिक्षा युवा तथा खेलकुद शाखा, पालुडटार गोरखा

“Skill Hand, Creative Mind” कार्यक्रम संचालन कार्यविधि २०७७

प्रस्तावना : पालुडटार नगरपालिकाद्वारा आर्थिक वर्ष २०७७/ ७८ मा विनियोजित बजेट शीर्षक अन्तर्गत Skill Hand, Creative mind नामक कार्यक्रम छिटो छरितो र प्रभावकारी कार्यसम्पादन गर्ने व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले पालुडटार नगरपालिकाको आर्थिक कार्यविधि नियमित तथा व्यवस्थित गर्न बनेको ऐन २०७५ को दफा ३२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी पालुडटार नगरपालिकाले देहायको कार्यविधि बनाएको छ ।

परिच्छेद -१

नाम, प्रारम्भ र परिभाषा

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

- (१) यस कार्यविधिको नाम “Skill Hand, Creative Mind” कार्यक्रम संचालन कार्यविधि २०७७ रहेको छ।
(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय र प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा-

- क) “बजेट” भन्नाले पालुडटार नगरपालिकाबाट शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखाको स्वीकृत बार्षिक विकास कार्यक्रमका लागि पालुडटार नगरपालिकाले विनियोजन गरेको बजेट सम्झनु पर्छ । सो शब्दले यस “Skill Hand, Creative Mind” नामक कार्यक्रमको लागि विनियोजन भएको बजेटलाई समेत जनाउँदछ ।
- ख) “अनुदान” भन्नाले शिक्षा युवा तथा खेलकुद शाखा अन्तर्गत कार्यान्वयन गर्ने गरी विकास गरिएको कार्यक्रममा समावेस भएको अनुदान सम्झनु पर्छ । सो शब्दले “Skill Hand, Creative Mind” कार्यक्रममा समावेस भएको अनुदान रकमलाई समेत बुझाउँदछ ।
- ग) “अनुदानग्राही” भन्नाले यस “Skill Hand, Creative Mind” कार्यक्रमका लक्षित वर्गका विद्यार्थीहरु सम्झनु पर्दछ ।
- घ) “विद्यार्थी” भन्नाले यस पालुडटार नगरपालिकामा स्थायीरूपमा बसोबास गरी पालुडटार नगरपालिका अन्तर्गतका विभिन्न शैक्षिक संस्थामा कक्षा ११ र कक्षा १२ मा भर्ना भई अध्ययनरत विद्यार्थीहरुलाई सम्झनु पर्दछ ।
- ड) “कार्यक्रम” भन्नाले पालुडटार नगरपालिकाबाट कार्यान्वयन हुने “Skill Hand, Creative Mind” नामक कार्यक्रमलाई सम्झनु पर्छ ।
- च) “आवेदक” भन्नाले यस कार्यक्रमको कार्यान्वयनकालागि आवेदन दिन पाउने लक्षित वर्गका विद्यार्थीहरुलाई सम्झनु पर्छ ।
- छ) “कार्यालय” भन्नाले पालुडटार नगरपालिका र यसको शिक्षा युवा तथा खेलकुद शाखालाई सम्झनु पर्दछ ।
- ज) “फरफारक” भन्नाले कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने जिम्मेवार लाभग्राहीले कार्यक्रम कार्यान्वयन सम्पन्न भएपछि सो कार्यक्रमको कुनै दायित्व नरहेको निश्चित गरी अभिलेखीकरण गर्ने कार्य सम्झनु पर्छ ।
- झ) “लाभग्राही” भन्नाले यस कार्यविधि अनुसार कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि छनौटमा परेका तोकिएको लक्षित वर्गका विद्यार्थीहरु सम्झनु पर्दछ ।

शिक्षा विकास विभाग
पालुडटार नगरपालिका
दिनांक २५ अक्टूबर २०७८
संस्कारित दिनांक २५ अक्टूबर २०७८
पालुडटार नगरपालिका
दिनांक २५ अक्टूबर २०७८

- ब) “तोकिएको/ तोकिएका” भन्नाले यस कार्यविधि बमोजिम तोकिए बमोजिम सम्झनु पर्छ ।
- ट) “समिति” भन्नाले यस कार्यविधिको दफा ४(१) बमोजिम गठन भएको मूल्याङ्कन समिति सम्झनु पर्दछ
- ठ) “प्रमुख” भन्नाले पालुडटार नगरपालिकाका प्रमुख (Mayor) लाई बुझाउँदछ ।
- ड) “उप-प्रमुख” भन्नाले पालुडटार नगरपालिकाका उप-प्रमुख (Deputy Mayor) लाई बुझाउँदछ ।

परिच्छेद -२

बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन

३. प्रस्तावना तयार गर्नु पर्ने :

- (१) प्रत्येक लाभग्राहीले कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि अनुसूचि १ बमोजिमको तोकिएको ढाँचामा प्रस्तावना पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (२) स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा पालुडटार नगरपालिकाको आर्थिक कार्यविधि नियमित तथा व्यवस्थित गर्न बनेको ऐन २०७५ र अन्य विद्यमान ऐन बमोजिम गर्नु पर्नेछ ।
- (३) कार्यक्रम कार्यान्वयन भए पछि लाभग्राहीले रकम खर्च गरेको विल भरपाई र कार्यक्रम कार्यान्वयको प्रगति प्रतिवेदन कार्यालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

४. प्रस्तावना मूल्याङ्कन गर्नुपर्ने

- (१) आवेदकले रितपूर्वक पेश गरेको प्रस्तावना मूल्याङ्कन गर्नको लागि देहाय बमोजिमको मूल्याङ्कन समितिबाट गर्नु पर्नेछ ।
 - क) नंगर शिक्षा अधिकारी – संयोजक
 - ख) उद्योग बाणिज्य संघ पालुडटार इकाईको प्रतिनिधि – सदस्य
 - ग) समितिको संयोजकले तोकेको नेपाल सरकारबाट ‘क’ वर्गको मान्यता प्राप्त वैंकका प्रतिनिधि- सदस्य
 - घ) पालुडटार नगरपालिका भित्रका शैक्षिक संस्थामा व्यवस्थापन विषय समूह अध्यापन गर्ने शिक्षकहरु मध्ये समितिको संयोजकले तोकेको १ जना प्रतिनिधि शिक्षक – सदस्य
 - ड) शिक्षा युवा तथा खेलकुद शाखाको योजना हर्ने अधिकृत – सदस्य सचिव
- (२) समितिले कार्यालयमा आवेदकहरुले अनुसूचि १ बमोजिमको ढाँचामा पेश गरेको प्रस्तावनालाई देहाय अनुसारको शीर्षक अन्तरगत तोकिएको पूर्णाङ्कको आधारमा मूल्याङ्कन गर्नु पर्छ ।
 - क) प्रस्तावना लेखाई : ३० अंक
 - ख) भाषिक शुद्धता : १० अंक
 - ग) सान्दर्भिक व्यवसायिकता र उद्यमशिलताको पकड : ३० अंक
 - घ) प्रस्तुतीकरण : ३० अंक
- (३) प्रस्तावना मूल्याङ्कनका अन्य आधारहरु समिति आफैले तय गरे अनुसार हुनेछ ।
- (४) प्रस्तावना मूल्याङ्कन प्रक्रियाको पर्यवेक्षण प्रमुख र उप-प्रमुखबाट हुनेछ ।
- (५) प्रस्तावना मूल्याङ्कनका अन्य आधारहरु निर्माण गर्न समितिलाई प्रमुख तथा उप प्रमुखले आवश्यक सल्लाह दिन सक्नेछन।

मुल्याङ्कन
समिति
प्रमुख

मुल्याङ्कन
समिति

२

(६) आवेदकले पेश गरेको प्रस्तावनालाई समितिका ५ जना पदाधिकारीहरुले प्रदान गरेको अंकबो औषतका आधारमा
उच्चतम् अङ्क प्राप्त गर्ने ३ बटा प्रस्तावनाका आवेदकलाई लाभग्राही सूचिमा सूचिकृत गरिनेछ ।

(७) उच्चतम् अंक प्राप्त गरेका ३ बटा व्यवसायिक प्रस्तावनालाई कार्यालयले कार्यान्वयनका लागि स्वीकृत गरेको
मानिने छ

५. अनुदान निकासा तथा फरफारक

(१) लाभग्राही सूचिमा सूचिकृतहरुलाई एकमुस्ट रु १लाखका दरले अनुदान निकासा गरिनेछ ।

(२) प्राप्त अनुदानबाट लाभग्राहीले स्वीकृत प्रस्तावना अनुसार कार्यक्रम कार्यान्वय गरी कार्यालयमा खर्चको विल
भरपाई सहित पेश गर्नु पर्नेछ ।

(३) लाभग्राहीले कार्यक्रम नगरी रकम हिनामिना गरेको पाईएमा कार्यालयले जुनसुकै बखत निजबाट कानुन अनुसार
सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गर्नेछ ।

(४) अनुदान निकासा गर्दा कुनै किसिमको कन्टिन्जेन्सी रकम कट्टी गरिने छैन ।

(५) लाभग्राहीले कार्यक्रम कार्यान्वयन गरीसके पछि कानुन अनुसार उक्त कार्यक्रमको आर्थिक अडिट हुँदा वेर्जु
देखिएमा सम्बन्धित लाभग्राहीबाट उक्त बेरुजू सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गरिनेछ ।

मुमुक्षु
मा. ३.

मुमुक्षु

अनुसूचि १

Business Plan Format

यो कार्यक्रम पालुडटार नगरपालिका भित्र स्थायीरूपमा बसोबास गर्ने, माध्यमिक तह (कक्षा ११-१२) मा अध्ययन गरेका विद्यार्थीहरु लक्षित छ। यस कार्यक्रमको प्रमुख उद्देश्य विद्यार्थी भाई बहिनीहरूलाई एउटा सफल उद्यमी बन्न सहयोग पुर्याउनु र सो का लागि आवश्यक पूर्व ज्ञान हासिल गरी अनुभव प्रदान गर्नु रहेकोछ यस अर्थ तपाईंहरु जस्ता विद्यार्थी उद्यमी/व्यवसायीलाले संचालन गर्ने व्यवसायको योजना सजिलोसंग चुनिने र थोरै लगानीमा पनि कार्यान्वयन गर्न सकिने खालको हुनु पर्छ। पालुडटार नगरपालिकाले मूल्याङ्कन गर्दा यदि तपाइको व्यवसायिक योजना उत्कृष्ट ठहरियो भने नगरपालिकाले तपाईंसंग कार्यसम्पादन करानामा गरी १लाख सम्म बजेट अनुदानमा पाउनु हुनेछ।

जब तपाईंले यो प्रयोजनको लागि व्यवसाय योजना तयार गर्दै हुनुहुन्छ भने तपाईंले Corporate sector मा जस्तो exact business plan को रूपरेखामा यो तयार गर्नु जरूरी छैन तर तपाइले बनाउने योजनाको खाकामा निम्नानुसारको विषयबस्तु र शीर्षकहरु भने छुटाउन हुदैन। यसका लागि तपाइलाई सजिलोको लागि योजनाको खाका यस प्रकार प्रस्तुत गरिएको छ।

1. Executive summary (कार्यकारीणी सारांश)

तपाइले यस खण्डमा तपाइले संचालन गर्ने लाग्नु भएको व्यवसायको बारेमा छोटकरीमा लेख्नु पर्नेछ। यस खण्डमा तपाईंले सोच्नु भएको Business Idea किन र कसरी सफल छ भने लाग्छ सो कुरा उल्लेख गर्नु पर्नेछ। यसका लागि तपाईंले आफ्नो व्यवसायिक सोचको मूख्य कुरा उल्लेख गर्नु पर्नेछ। तपाईंले कस्तो उत्पादन गर्ने वा कस्तो सेवा उपलब्ध गराउने वा तपाइको व्यवसायिक टिमको परिचय र व्यवसाय गर्ने सेवा क्षेत्रको बारेमा उल्लेख गर्नु पर्नेछ।

2. Description of business idea (व्यवसायिक सोचको वर्णन)

तपाईंले यस खण्डमा आफूले रचना गरेको व्यवसायिक सोचको बारेमा विस्तृतमा उल्लेख गर्नु पर्नेछ। यसमा व्यवसाय स्थापना गर्दा आइपर्ने सम्भावित समस्या र त्यसको समाधानको उपायहरु समेत उल्लेख गर्नु पर्नेछ। तपाईंले विशिष्टरूपमा आफ्नो ग्राहकको पूर्वानुमान र आफूले दिने सेवा र पूँजी निर्माण र त्यसको सम्भावित जोखिमको बारेमा समेत उल्लेख गर्नु पर्नेछ।

आफ्नो व्यवसाय प्रतिस्पर्धात्मकरूपमा कसरी सफल हुन सक्छ? तपाईं त्यस व्यवसायको जानकार हो वा तपाईंको टिमामा भएका कुनै expert को सहयोगमा यस प्रकारको व्यवसाय संचालन गर्न आँट्नु भएको छ? तपाईंले संचालन गर्ने व्यवसायको कार्यालय रहने क्षेत्रको ठेगाना समेत उल्लेख गर्नु पर्नेछ। तपाईंको व्यवसायिक योजना सफल हुन चाहिन बल (strength) के हो र यो तपाईं वा तपाईंको टिमलाई कसरी प्राप्त हुन सक्छ उल्लेख गर्नु पर्नेछ।

3. Market analysis (बजार विश्लेषण)

तपाईंको व्यवसायिक सोचको बजार विश्लेषण गरी यस खण्डमा उल्लेख गर्नु पर्नेछ। यसका लागि तपाईंले आफ्नो सेवा क्षेत्रमा उपलब्ध हुने बजारका बारेमा क्रियात्मकरूपले बजार अनुसन्धान गरी उक्त अनुसन्धानको निष्कर्ष अनुरूप प्रतिस्पर्धात्मक वातावरणमा

कसरी आफ्नो व्यवसायलाई सफल बनाउन सकिन्छ उल्लेख गर्नु पर्नेछ । तपाइले गरेको बजार अनुमन्धानले किन र कसरी तपाईंले रोजेको व्यवसायलाई सफल बनाउन सहयोग गर्न्यो सो कुरा उल्लेख गर्ने पर्नेछ । यसरी बजार अनुमन्धान गर्दा तपाईंले बजारमा चलेको trend र theme लाई अनुसरण गरेको हुनु पर्नेछ । एउटा सफल र प्रतिस्पर्धी व्यवसायीले आफ्नो व्यवसाय बनाउन कस्ता कस्ता कुरामा ध्यान दिनु पर्छ सो कुरा उल्लेख गर्नु पर्नेछ ?

4. Organization and management (संगठन र व्यवस्थापन)

तपाईंको व्यवसायिक योजनाका कार्यान्वयनको लागि चाहिने संस्थागत/ प्रशासनिक संरचना र यो संरचना कसले संचालन गर्ने हो सो बारेमा उल्लेख गर्नुहोस । यसको लागि संस्थागत संरचनाको स्वरूपलाई चार्टमा उल्लेख गर्नुहोस । कसरी संस्थागत संरचनामा रहेका प्रत्येक सदस्यहरु (Staff) को एकल प्रयत्नले सिङ्गो व्यवसियक उद्देश्य प्राप्तिमा कसरी सहयोग गर्छ लेख्नुहोस । आफ्नो व्यवसायमा संलग्न रहने मूख्य मूख्य व्यक्तिको बायोडाटा समेत यस खण्डमा उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।

5. Service or product line (व्यवसायले दिने सेवा र उत्पादन)

तपाइको व्यवसायिक सोचले आफ्ना ग्राहकलाई उपलब्ध गराउने सेवा वा उत्पादनको बारेमा यस खण्डमा वर्णन गर्नुहोस । तपाइले दिने व्यवसायिक सेवाबाट ग्राहकले कसरी फाइदा लिन सक्छन र तपाइको व्यवसायिक चक्र कसरी सम्पन्न हुन्छ सो बारेमा यहाँ लेख्नुहोस । तपाइको बौद्धिक सम्पति , तपाइको copyright वा patent filings को सम्बन्धमा के कसरी सुरक्षित रहने योजना गर्नु भएको छ यो विषय यस खण्डमा Share गर्नुहोस ।

6. Marketing and sales (बजारीकरण र विक्री)

बजार विस्तारीकरणका सम्बन्धमा कुनै एउटा मात्र खास तरीका छैन । तपाईंको आफ्नो व्यवसायको प्रकृति र तपाईंको इच्छा चाहना अनुकूल बजार विस्तारको रणनीति आफ्नै विशिष्ट खालको हुन सक्छ । सो सम्बन्धमा तपाईंको बजार विस्तारको रणनीति यस खण्डमा उल्लेख गर्नुहोस । यस खण्डमा तपाईंले विचार गर्नु पर्ने खास कुरा भनेको तपाईंले कसरी ग्राहक तानुहुन्छ र उनीहस्ताई सधै कसरी आफ्नो ग्राहक बनाई राख्न सक्नु हुन्छ सो कुरा उल्लेख गर्नुहोस ।

7. Funding request

तपाईंले यस खण्डमा पालुड्टार नगरपालिकाबाट उपलब्ध गराइएको व्यवसाय संचालन Fund लाई कसरी प्रयोग गर्नुहुनेछ सो बारेमा विस्तृतमा उल्लेख गर्नु पर्नेछ । यसखण्डमा भविष्यको रणनीतिक वित्तीय योजनाको बारेमा समेत उल्लेख गर्नु पर्नेछ आर्थिक सोतको रूपमा नगरपालिकाबाट पनि आर्थिक सहयोग नपाउँदा पनि कसरी आफ्नो व्यवसाय संचालन गर्न सकिन्छ भविष्यमा आर्थिक सम्बन्धको निराकरण गरी कसरी व्यवसाय Sustain गर्न सकिन्छ र सफल उद्धमी कसरी बन सकिन्छ सो बारेमा समेत उल्लेख गर्नु पर्नेछ । तपाईंको प्रस्तावनाको लक्ष भनेको तपाईंको व्यवसायिक सोचलाई आर्थिकरूपमा कसरी दीर्घकाल सम्म संचालन गर्न सकिन्छ

सो कुरा समेत उल्लेख गर्नुहोस । यस व्यवसायको कारणले तपाईंले भविष्यमा एक वर्ष भित्र कमाउने आम्दानीको बारेमा समेत पूर्वानुमान गर्नुहोस र पूर्वानुमानित Income statement, balance sheet, cash flow statement र capital expenditure budget को बारेमा उल्लेख गर्नुहोस यस प्रकारको प्रस्तुतिकरणको लागि आफ्नो व्यवसायको अनुमानित तथ्याङ्कको ग्राफ र चित्रात्मक प्रस्तुतीकरण समेत गर्न सकिनेछ

8.Appendix (अनुसूची)

तपाईंले यस अनुसूचि खण्डमा विशेष रूपमा आवश्यक पर्ने सहायक सामाग्री वा कुनै आवश्यक कानूनी दस्तावेजलाई संलग्न राख्न सकिनेछ । यस खण्डमा यो प्रस्तावना तयार गर्नको लागि अध्ययन गरिएका पुस्तकहरु र चनाहरुको सन्दर्भ सामाग्रीहरु उल्लेख गर्न सकिन्तु

मानव
संस्कृत

भौतिकी

गणित